

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

6 februari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de impact voor de voorzieningen in Vlaams-Brussel van het protocol dat de federale Minister van Sociale Zaken afsloot met de Gemeenschappen betreffende de bejaardenzorg

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de invoering van de zorg-regiefunctie in het kader van de opvolging van de wachtlijsten

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de vervoersmogelijkheden voor minder mobiele personen en in het bijzonder het vervoer van de personen in de sectoren waarvoor de minister verantwoordelijk is

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de deelname van de VRT aan het Eurosongfestival voor kinderen

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 6 februari 2003

VOORZITTER : Mevrouw Patricia Ceysens

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.15 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de impact voor de voorzieningen in Vlaams-Brussel van het protocol dat de federale Minister van Sociale Zaken afsloot met de gemeenschappen betreffende de bejaardenzorg

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de impact voor de voorzieningen in Vlaams-Brussel van het protocol dat de federale Minister van Sociale Zaken afsloot met de gemeenschappen betreffende de bejaardenzorg.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, volgens recente berichten in onder meer De Standaard van 17 januari sloot de federale minister van Sociale Zaken op 16 januari 2003 een protocolakkoord over de bejaardenzorg af met de gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Het protocol bepaalt niet alleen dat de middelen die hiervoor beschikbaar zijn, stijgen, er wordt ook een verdeelsleutel voor de bijkomende middelen vastgelegd. Zo wordt 65 percent voor de Vlaamse Gemeenschap, 31 percent voor de Franse Gemeenschap, 2 percent voor Brussel en 1,4 percent voor de Duitstalige Gemeenschap gereserveerd. Bovendien kunnen de gemeenschappen grotendeels autonoom beslissen wat zij met deze extra middelen doen.

Welke implicaties heeft dit voor de Vlaams-Brusselse voorzieningen ? Mevrouw de minister, u hebt zelf, onder meer in het kader van de discussie over de zorgverzekering, aangegeven dat er in het Vlaamse welzijnsaanbod in Brussel nog grote leemten zijn, zeker op het vlak van de bejaardenzorg. Gaat een deel van de Vlaamse extra middelen naar voorzieningen voor bejaardenzorg in Brussel ? Naar welke voorzieningen zullen deze extra middelen gaan ?

Is hierover overleg tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap geweest ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mijn antwoord is eenvoudig. De bijkomende middelen die in uitvoering van het protocolakkoord aan de Vlaamse Gemeenschap werden toegewezen, zullen voor 90 percent in bijkomende RVT-bedden worden omgezet en over de erkende rustoorden worden verdeeld. De overige 10 percent van het budget zal worden besteed aan vernieuwende initiatieven. Het eerste criterium dat bij de verdeling van de bijkomende RVT-reconversie speelt, is een voorafname voor Brussel. Voor het eerst zal een planningsvergunning voor RVT-bedden worden toegekend aan het enige door de Vlaamse Gemeenschap erkende Vlaamse rustoord in Brussel. Rusthuis Ingendael zal de dertig gevraagde RVT-bedden ook krijgen.

Er is regelmatig overleg tussen mijn kabinet en de VGC over het stimuleren van Vlaamse initiatieven in de Brusselse ouderen- en thuiszorg. Zo heeft de VGC de vraag van de initiatiefnemers van rusthuis Ingendael gesteund. Ik zal er dus op ingaan.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. Het verheugt mij dat de verdeling van de middelen zo gebeurt. Mijn vraag betreft de 2 percent middelen

Grouwels

waarin voor Brussel is voorzien. Gaan deze middelen gedeeltelijk naar de Cocof en gedeeltelijk naar de VGC ? In Brussel wist men geen antwoord op mijn vraag of een deel daarvan naar de VGC zou gaan. Een deel ervan gaat zeker al naar de Cocof. Ik dacht dat de 2 percent uitsluitend naar de bi-communautaire sector zou gaan. Kunt u mij hierover meer zeggen ?

Minister Mieke Vogels : Het lijkt mij onwaarschijnlijk, maar ik zal het navragen. Het protocolakkoord is nog niet definitief getekend. Het wordt op de volgende interministeriële conferentie getekend.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Het is voor de Vlaamse Gemeenschap een zeer goed protocol.

Minister Mieke Vogels : Ik zal u een kopie van het protocol bezorgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de invoering van de zorg-regiefunctie in het kader van de opvolging van de wachtlijsten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de invoering van de zorg-regiefunctie in het kader van de opvolging van de wachtlijsten.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb heel wat vragen bij de functie die in het kader van het Vlaams Fonds werd gecreëerd om de wachtlijsten weg te werken. Oorzaak en gevolg zijn voor mij erg onduidelijk. Wij hebben vroeger reeds, in het kader van het wegwerken van de wachtlijsten een gedachte-wisseling met het Vlaams Fonds gehouden.

De directeur van het Vlaams Fonds en de minister zelf benadrukten toen dat een andere procedure zou worden gevolgd. Niet de centrale wachtlijst en de centrale criteria zouden van belang zijn om na-

dien op het provinciale niveau de wachtlijsten in te vullen. Men zou nu omgekeerd te werk gaan en provinciale criteria opstellen, die vervolgens naar het Vlaams Fonds en het federale niveau zouden worden doorgegeven. Men zou decentraliseren om dichter op de bal te kunnen spelen.

Blijkbaar is in het kader daarvan een stappenplan 'uitbreidingsbeleid 2003' opgesteld. Ik vind dat plan terug in een beslissing van de raad van bestuur van 26 november. Daarin staat het volgende : 'De krachtlijnen van de nota zijn : stappenplan is strikt getimed, regionale entiteiten zullen eind januari reeds hun uitbreidingsvoorstellen doen, een systeem van matching, de leidend ambtenaren worden gemachtigd een externe zorgregisseur aan te trekken.'

Volgens het krantenartikel van vandaag gaat het om een noodzaak. Bij het Vlaams Fonds zag men niet onmiddellijk iemand die de opdracht aankon of kon men niemand tijdelijk aanwerven. Er is dan beslist om extern een zorgregisseur aan te trekken. Die opdracht is uitbesteed aan een vennootschap, een consultancybureau, waarvan de enige persoon de bestuurder is. Het gaat om de kabinetsmedewerker van de minister die wij hier altijd hebben gezien. Die persoon heeft ook het beheer van de wachtlijstwerking mee uitgewerkt. Hij was waarschijnlijk ook nauw betrokken bij het stappenplan, dat het uitbreidingsbeleid 2003 concreet mee gestalte moet geven.

Ik stel vast dat de persoon die via externe aanbesteding de opdracht krijgt, uiteindelijk de man is die mee het kader en de functie heeft uitgewerkt. Het is een bizarre manier van werken.

Welke meerwaarde brengt deze functie met zich mee ? Hoe wordt hier gewerkt ? Het betreft een beslissing van de raad van bestuur van 26 november 2002. De kabinetsmedewerker is in december 2002 weggegaan, nadat het stappenplan was opgesteld en de beslissing genomen dat de opdracht extern zou worden ingevuld.

Op 8 januari 2003 heeft hij bij de notaris een akte tot oprichting van een BVBA laten verlijden, waarvan hij de enige zaakvoerder is. De vennootschap heeft een maatschappelijk kapitaal van 1 miljoen frank en haar opdracht bestaat in het leveren van diensten zoals advies en begeleiding, strategisch en operationeel management, organisatie en productie van diverse projecten. Het gaat om een vrij algemene consultancy-opdracht. Het zal juridisch wel kloppen, maar ik heb er toch vragen bij.

Becq

Mevrouw de minister, klopt het dat de zorgvertrekking inzake het wegwerken van de provinciale wachtlijsten werd uitbesteed aan een consultancybureau onder leiding van een gewezen kabinetsmedewerker, die in die functie ook bevoegd was voor de gehandicaptenzorg? Heeft die persoon op die manier ook meegewerkt aan het kader van de opdracht die nadien aan hem werd uitbesteed? Op welk ogenblik werd de regiefunctie uitgewerkt en omschreven? Welke personen uit uw kabinet hebben daaraan meegewerkt? Wanneer heeft de kabinetsmedewerker ontslag genomen? Tot zeer onlangs stond deze persoon nog op de website vermeld.

Welke voorwaarden waren aan de functie verbonden en welke functieomschrijving kleefde eraan vast? U hebt toch regeringscommissarissen in dienst, die kunnen optreden indien u met een of andere werkwijze niet akkoord gaat? Vindt u het deontologisch correct dat iemand rechtstreeks een opdracht aanneemt, waarvan hij zelf het profiel heeft uitgewerkt?

De opdrachten van het bedrijfje zijn inderdaad advies, begeleiding, management, organisatie en productie van diverse projecten. De betrokken persoon is bovendien nog steeds gemeenschapscommissaris bij de parastatale Kind en Gezin. Dat is problematisch, want als consultant beschikt hij over interne informatie, die voor hem interessant kan zijn.

Mevrouw de minister, hebt u reeds een initiatief genomen om iemand anders als gemeenschapscommissaris voor Kind en Gezin aan te stellen? Vindt u het deontologisch correct dat iemand rechtstreeks meedingt naar een functie die hij zelf mee vorm gaf? Hij is misschien de beste kandidaat, maar dat is niet moeilijk als hij zelf het profiel mee opstelt.

Kan ik over alle documenten en briefwisseling beschikken die te maken hebben met het uitschrijven en toekennen van deze opdracht?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : De regiefunctie werd uitbesteed aan het Social Auditbureau. De heer Jo De Niel is zaakvoerder. Het bureau heet Spas of Social Profit Advies en Service. De toekenning gebeurde na een onderhandelingsprocedure, zonder bekendmaking, en conform de wet op de overheidsopdrachten. Om zorgvuldigheidsredenen werd de

procedure verbreed met een offerte en een bestek, en gekoppeld aan selectiecriteria.

De bedoelde regiefunctie is voor het eerst aan bod gekomen in het kader van de beleidsbrief bij de begroting 2003. In de beleidsbrief wilden wij de midelen zodanig besteden dat de meest behartenswaardige gevallen het eerst zouden worden behandeld. De regering had immers beslist om de wachtlijsten op basis van een uitgewerkt en concreet plan verder aan te pakken. Dat is niet altijd evident. Ik refereer hier naar de hoorzittingen met het Vlaams Fonds. Het is voor hen nog altijd niet mogelijk om op basis van de dagprijs en de lijst van mensen met een toegangsticket te weten te komen wie waar op welke hulp wacht.

Het voorbije jaar werd voor het eerst met het regionaal overleg gewerkt. Zo werd meer persoonsgebonden gewerkt en werden meer inhoudelijke gegevens over de wachtlijsten verzameld. De bedoeling om de functie van regisseur te creëren bestaat erin om op het terrein te overleggen en de verschillende lijsten te verzamelen om tegen de begroting een duidelijk plan te kunnen opstellen. Dat plan zou aangeven welke personen op welke lijsten staan en binnen welke termijn de lijst kan worden weggewerkt.

De beleidsbrief is door het parlement goedgekeurd en werd naar de raad van bestuur van het Vlaams Fonds doorgestuurd. Ik heb daarbij aan het fonds gevraagd om hiervoor op korte termijn een hooggekwalificeerde persoon vrij te stellen. De voorzitter van het Vlaams Fonds heeft mij laten weten dat het zeer moeilijk was om daarvoor iemand van hoog niveau permanent vrij te stellen.

Gezien de lange aanwervingsprocedure en de nood op zeer korte termijn, kwam men op het idee de functie uit te besteden. Het bureau en de raad van bestuur van het Vlaams Fonds hebben deze werkwijze goedgekeurd en aan de leidend ambtenaar de opdracht gegeven om de procedure voor uitbesteding op te starten, conform de wet op de overheidsopdrachten en onder de verantwoordelijkheid van de administrateur-generaal.

Wat het ontslag van mijn medewerker betreft, kan ik u meedelen dat ik de brief op 13 december 2002 heb getekend. De website is blijkbaar te laat aangepast. Ik verontschuldig mij daarvoor. De voorwaarden voor de opdracht heb ik in de beleidsbrief omschreven. Het gaat om het op korte termijn opstellen van een concreet plan voor de investering van de voorziene middelen van 2003 en om het opmaken van een stappenplan voor het wegwerken

Vogels

van de meest behartenswaardige gevallen van de wachtlijsten van het Vlaams Fonds.

De termijn is op 11,5 maanden bepaald en is op 13 januari 2003 ingegaan, hoewel de officiële betekening pas op 27 januari plaatsvond. Het Bureau heeft op 13 januari beslist dit aan het genoemde consultancybureau toe te wijzen. De opdracht loopt tot 31 december 2003 en de totale kostprijs bedraagt 112.828 euro.

Ik zie geen deontologische problemen. Het kabinet was uiteraard betrokken bij de beleidsvorming en het parlement heeft de maatschappelijke noodzaak om een duidelijk beeld te verkrijgen van de personen met een handicap op de wachtlijsten beaamd, alsook het feit dat het om een dringende aangelegenheid ging.

Ik wil ook nog even wijzen op het politieke engagement van de minister-president. We zijn het aan onszelf verplicht om een duidelijk plan voor te leggen dat overeenkomt met de realiteit op het terrein. De gegevens zijn beschikbaar en het is absoluut nodig dat iemand ze op korte termijn in kaart brengt.

Voor het Vlaams Fonds was het begrijpelijkerwijs onmogelijk om een topambtenaar vrij te stellen. Het was eveneens onmogelijk om de zaak op korte termijn vanuit Brussel te regisseren. Mijn ex-medewerker, de heer De Niel, heeft 7 jaar gewerkt op het kabinet voor Welzijn en meer bepaald voor de bevoegdheid gehandicaptenzorg : 3 jaar bij mijn voorganger, voormalig minister Martens en 4 jaar bij mij. Hij besliste heel enthousiast om voor de functie te kandideren. Hij heeft daartoe eerst ontslag genomen. Hij is aangeworven en ik ben niet te beroerd om te zeggen dat hij inderdaad de beste man voor de job is. Hij is 7 jaar betrokken geweest bij het beleid en kent de sector door en door. Als hij zelf het risico neemt om ontslag te nemen op het kabinet om zich kandidaat te stellen voor een andere functie, dan zie ik geen enkel deontologisch probleem. Het gaat trouwens niet over een vaste benoeming, maar over een tijdelijke opdracht.

Het initiatief geeft ons de garantie om op korte termijn een overzicht te krijgen van de meest schrijnende situaties per provincie en van de investeringen die moeten worden opgenomen in een meerjarigenplan tot en met 2005, nodig om het structurele probleem van de wachtlijsten op te lossen.

Over de onverenigbaarheid met de functie van gemeenschapcommissaris van Kind en Gezin kan ik nog kwijt dat de officiële betekening pas dateert van 27 januari. Ik heb de zaak nagekeken en juridisch is er geen enkel probleem. Als de betrokkene lid wordt van de raad van bestuur kan hij in geen geval opdrachten aannemen van Kind en Gezin. Die onverenigbaarheid is duidelijk. Het is voor de betrokkene wellicht beter om de functie van regeringscommissaris niet langer uit te oefenen. Hij zal er waarschijnlijk toch geen tijd voor hebben. We moeten terzake dus een andere oplossing vinden. Strikt juridisch is er geen enkel probleem.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik heb de zaak strikt juridisch niet in twijfel getrokken. Ik stel me alleen deontologische vragen.

Aan de hand van de termijnen die u hebt opgenoemd, stel ik vast dat de raad van bestuur van het Vlaams Fonds een beslissing heeft genomen over het stappenplan en over de externe zorgregisseur voor wij op de hoogte werden gebracht. Dat gebeurde immers pas later, op 28 november. Het parlement wordt dus louter pro forma geraadpleegd, en ondertussen doet u uw zin maar. (*Opmerkingen van minister Mieke Vogels*)

U hebt niet verteld dat in de raad van bestuur al beslissingen werden genomen over het stappenplan en over de zorgregisseur die extern zou worden aangeworven. In het licht van de begrotingsbespreking waaraan de beleidsbrief is gekoppeld, werd de stemming pas gehouden op 28 november. Op dat ogenblik was alles in het Vlaams Fonds blijkbaar al in kannen en kruiken. Het is duidelijk dat u het onbelangrijk vindt wat hier in het parlement gebeurt.

Mevrouw de minister, u zei ook dat geen topambtenaar op hoog niveau binnen het Vlaams Fonds kon worden gevonden. Wat is precies de functie van de betrokkene en welk diploma heeft hij ?

Ik heb u ook vragen gesteld over de termijn, de inhoud en de prijs. Misschien heb ik slecht geluisterd, maar ik heb u niet horen vertellen wat het prijskaartje is.

Minister Mieke Vogels : De termijn bedraagt 11,5 maanden en de kostprijs bedraagt 112.828 euro.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, voor zo'n korte termijn zo'n hoog bedrag uitgeven, maakt me extra huiverig. Ik stel me echt wel deon-

Becc

tologische vragen, want het had evengoed kunnen gaan over een interne aanbesteding.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de vervoersmogelijkheden voor minder mobiele personen en in het bijzonder het vervoer van de personen in de sectoren waarvoor de minister verantwoordelijk is

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de vervoersmogelijkheden voor minder mobiele personen en in het bijzonder het vervoer van de personen in de sectoren waarvoor de minister verantwoordelijk is.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de mobiliteit van personen met mobiliteitsproblemen, komt hier regelmatig aan bod vanuit diverse invalshoeken. Ik had deze vraag als een interpellatie ingediend, omdat die kon worden gevolgd door een motie van aanbeveling. Nu kan dat niet en dat is jammer.

Mobiliteit is een basisvoorwaarde voor een volwaardig leven. Alle partijen zijn het daarmee eens. Mobiliteit is ook een recht en dat vormt het uitgangspunt van het decreet over basismobiliteit. Er zijn echter personen die nog geen aanbod aan basismobiliteit hebben. Dat aanbod groeit weliswaar, maar is er nog niet voor iedereen. Zo zijn er personen die nog geen aanbod hebben in hun onmiddellijke leefomgeving, mensen die het aanbod niet kunnen betalen en er is ook een groep mensen die een beroep moeten doen op de zorgsector. Die laatste ondervinden, ondanks een aanbod in hun onmiddellijke buurt, toch fundamentele problemen omdat hun toestand samenhangt met de zorgproblemen. Zij zijn als het ware gehandicapt in de feiten.

Er worden reeds heel wat maatregelen genomen om de problemen op te vangen. Zo wordt het algemeen openbaar vervoer geleidelijk aan fysisch meer toegankelijk gemaakt. Van de lijnbussen heeft 45 percent reeds een lage vloer en bij aankoop van nieuwe bussen van De Lijn wordt steeds om advies gevraagd aan het toegankelijkheidsbureau van Hasselt.

Het frequent gebruik van openbaar vervoer kan een zware financiële impact hebben. Voor sommige groepen is het openbaar vervoer gratis, voor andere niet. Wie met financiële problemen kampt, kan eventueel via het OCMW een speciaal tarief krijgen, maar dit is niet voor iedereen de oplossing.

Personen met een erkende handicap kunnen gratis gebruikmaken van het openbaar vervoer, op voorwaarde dat ze over een erkenning van persoon met een handicap beschikken. Die kunnen ze krijgen bij het Vlaams Fonds of bij het federaal ministerie van Sociale Zaken. Omwille van hun handicap hebben velen echter een specifiek vervoersaanbod nodig en dat is er niet altijd.

Op sommige plaatsen is er wel een netwerk van aangepast vervoer. Ik denk hierbij aan projecten die in vele gevallen worden gesubsidieerd door de cel Gelijke Kansen. We hebben trouwens een uitnodiging ontvangen voor de voorstelling van een toekomstgerichte studie.

De stimuli zijn er, net als de subsidiëring gekoppeld aan kwaliteitseisen, maar daarnaast blijft een basisfinanciering nodig ten belope van minimum 30 percent. In de praktijk gaat het meestal om een hoger percentage. Daarvoor hangen de gebruikers af van de plaatselijke overheid, want in het verleden werden hiervoor vaak SIF-middelen aangesproken, of van een serviceclub. Bovendien hebben heel wat personen met een vervoersprobleem begeleiding nodig, maar die is nergens gegarandeerd. Bij de meeste projecten van aangepast vervoer is er enkel sprake van een chauffeur.

Een hele andere categorie wordt gevormd door de mensen die een beroep doen op het zorgaanbod dat de Vlaamse overheid erkent en in sommige gevallen subsidieert. Er bestaan diverse vormen van dagopvang en daarbij is in sommige gevallen een eigen aanbod uitgewerkt, al dan niet door de voorziening zelf en al dan niet gesubsidieerd door de federale overheid, de plaatselijke overheid of de Vlaamse overheid. Het kan gaan over beschutte tewerkstelling, dagcentra, dagverzorgingscentra of revalidatiecentra. De subsidiëring door de Vlaamse overheid is erg wisselend, net zoals de andere vor-

Van Cleuvenbergen

men van subsidiëring. Bovendien wordt ook een bijdrage gevraagd aan de gebruiker. Dat bedrag hangt sterk af van de omstandigheden. Op heel wat plaatsen worden nu aanpassingen gedaan omwille van het wegvallen van SIF-middelen. Ook plaatselijke politieke beslissingen kunnen een rol spelen, net als de begeleidingsomstandigheden. In de praktijk zijn er dus heel wat problemen.

Ook personen die residentieel worden opgevangen, bijvoorbeeld in de bijzondere jeugdzorg, hebben vervoersproblemen. In de dagprijs wordt immers geen rekening gehouden met de nodige verplaatsingen. Als het om dagelijkse verplaatsingen gaat, kunnen ze gebruik maken van een abonnement van De Lijn. Als ze zich niet dagelijks verplaatsen, moeten ze het gewone, dure tarief betalen of gebruik maken van eigen vervoer. Dat kan een vrij dure zaak worden.

In sommige gevallen is er een serieus onderscheid tussen het vervoer voor jongeren in het licht van het onderwijs en voor jongvolwassenen. Zo kan het zijn dat een school voor bijzonder onderwijs ook een dagcentrum voor volwassenen heeft. In dat geval worden mensen met twee verschillende voermiddelen opgehaald, soms in dezelfde straat. In feite gaat het over een aantal absurde zaken. Daarom wou ik graag een motie over dit thema.

Ik heb het nog niet gehad over het niet-dringend ziekenvervoer. Ook daarover bestaat nog heel wat onduidelijkheid, niet alleen over de kwaliteit ervan, maar ook over wie waarvoor instaat en over de financiering.

Als we alles op een rijtje zetten is het duidelijk dat de personen die een beroep doen op vervoer, de cliënten van de zorgvoorzieningen dus, zelf opdraaien voor het gebrek aan kwaliteit, voor de financiële ondoorzichtigheid en voor de dure eigen bijdrage. In de praktijk merken we dat de ziekenfondsen in veel gevallen bijspringen – gelukkig maar. Heel wat sectoren hebben zelf een ‘train de vie’ ontwikkeld, ook al is die niet gereguleerd. Dat lukt tot er controle komt of tot de verzekeringspolissen eens goed worden nagekeken. Voor het liggend ziekenvervoer heeft de sector spoedgevallen een hele reeks afspraken gemaakt.

Samengevat is er dus een grote verscheidenheid qua aanbod, al dan niet kwalitatief bewaakt, met een nog grotere verscheidenheid en ondoorzichtigheid in de tarieven voor de cliënten of voor een overheid. Dat leidt tot rechtsonzekerheid.

Personen die om een of andere reden niet de capaciteiten hebben om een beroep te doen op het gewone openbare vervoer, moeten rekenen op de creativiteit van hun omgeving, worden geconfronteerd met heel uiteenlopende tarieven die vaak afhangen van de graad van zorgbehoefendheid, krijgen te kampen met een enorme paperasserie om eventueel een tegemoetkoming te krijgen in de kosten en moeten beschikken over heel wat organisatietalent.

De minister stelt regelmatig dat voor de ene of andere sector besprekingen bezig zijn over basisregels, subsidieregels, uitbreidingen, enzovoort. Naargelang de afgebakende doelgroepen, gaat het daarbij de ene keer over een samenwerking met het Vlaams Fonds, dan weer met De Lijn en dan weer met de administratie Welzijn of Volksgezondheid. Het is duidelijk dat er één overleg over het geheel moet komen waarbij alle sectoren worden betrokken.

Het vervoer van personen met problemen wordt nergens gecoördineerd. Over de betrokkenheid van de sectoren die het vervoer nu aanbieden en van de doelgroepen, bij het uitwerken van de regelgeving, zijn heel weinig gegevens gekend. Indien de regelgeving wordt veranderd, zou steeds een beroep moeten worden gedaan op de aanbieders, op de gebruikers en op de subsidieverstrekkers.

Dit jaar is het jaar van personen met een handicap. In verband met het schoolvervoer zijn al een aantal stappen gezet om tot een betere coördinatie en rationalisering te komen. Hieraan zijn eveneens duidelijke kwaliteits- en prijsafspraken verbonden. Dit zou ook voor het vervoer van personen met problemen moeten kunnen. Ik wil die doelgroep overigens niet tot personen met een handicap beperken.

Mevrouw de minister, ik zou u dan ook willen vragen in welke richting de kwaliteit, het aanbod, de coördinatie en de afstemming op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, op de Europese richtlijnen en op de recente federale antidiscriminatiewet van het vervoer van personen met handicap, van ouderen, van jongeren in de bijzondere jeugdzorg en van personen met een beperkte mobiliteit evolueert. Ik vraag me bovendien af in welke mate de verschillende actoren bij de verdere uitwerking van het aanbod worden betrokken.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw Van Cleuvenbergen, uit uw vraag blijkt duidelijk dat we met een enorm probleem zitten. De coördinatie tussen de

Vogels

verschillende vervoersmodaliteiten voor personen die om een af andere reden minder mobiel zijn, loopt mank.

Aangezien we met een verschrikkelijke chaos zitten, is de oplijsting een goede zaak. Ze biedt me de gelegenheid om over dit onderwerp een aantal afspraken met minister Stevaert te maken. We moeten samen eens nagaan wat we in het kader van de basismobiliteit op korte, lange en middellange termijn kunnen garanderen.

Hoewel de toegankelijkheid van het gewoon openbaar vervoer is toegenomen, mogen we niet op onze lauweren rusten. We moeten duidelijk afbakenen wat precies onder de basismobiliteit valt en wat we in dit kader aan de minder mobiele en de zorgbehoevende mensen kunnen aanbieden.

Het vervoer van personen in de zorgsector moet beter worden gecoördineerd. Op termijn moeten we met De Lijn dezelfde afspraken maken als die met betrekking tot het onderwijs zijn gemaakt. De voorbije jaren zijn heel wat initiatieven genomen. Dit heeft tot een groot, maar zeer verscheiden aanbod geleid. In verband met die verscheidenheid valt vooral op dat er heel wat onderbenutte vervoersmodi zijn.

Ik heb onlangs een bezoek aan Puurs gebracht. Het gemeentebestuur heeft er getracht de bestaande gemeentelijke vervoerscapaciteit beter te benutten. De busjes die tot voor kort heel de dag bij het dagcentrum voor personen met een handicap stonden te wachten tot de personen met een handicap weer naar huis moesten worden vervoerd, worden nu doorheen de dag gebruikt om de schoolkinderen naar het zwembad te voeren. Het zwembad bevindt zich namelijk zo ver van de scholen, dat deze zich vroeger verplicht zagen om, speciaal voor dit zwemvervoer, aparte bussen te huren. Eenmaal per maand worden diezelfde busjes gebruikt om bejaarden van en naar de lokale dienstencentra te vervoeren.

De burgemeester van Puurs heeft me de lijdensweg geschetst die hij heeft moeten afleggen om die busjes, die vroeger heel de dag stilstonden, voor het vervoer van personen met een handicap, ouderen en schoolkinderen te kunnen gebruiken. De verschillende betrokken regelgevingen hebben hem met een enorme administratieve rompslomp geconfronteerd.

Dit moet veranderen. Het Beter bestuurlijk beleid gaat uit van een overkoepelende, beleidsvoorbereidend werkende beleidsraad. Dit orgaan, dat over de departementsgrenzen heen functioneert, moet binnen de beleidsdomeinen Welzijn en Volksgezondheid voor een betere afstemming van de bestaande vervoersmodaliteiten zorgen. We moeten de bestaande vervoerscapaciteit optimaal gebruiken. We moeten vermijden dat de onbenutte vervoermiddelen gewoonweg stilstaan. Intussen wordt werk gemaakt van een coherente aanpak voor de sectoren die onder mijn bevoegdheid ressorteren. Ik zal dit even illustreren aan de hand van twee concrete dossiers.

Het concept en de groei van de diensten voor het aangepast vervoer worden in Vlaanderen door de dynamiek in het gelijkkansenbeleid ondersteund, begeleid en uitgediept. De leden van deze commissie zijn overigens uitgenodigd om, samen met vertegenwoordigers van de administratie en van de vervoersdiensten, op 18 februari 2003 de resultaten van een wetenschappelijk onderzoek te bespreken. Het betreft hier een behoeftenonderzoek dat ons een zicht moet bieden op de specifieke behoeften en op het profiel van de potentiële gebruikers van het aangepast vervoer. Dit onderzoek moet ons tevens een kosten-batenanalyse van de bestaande vraagafhankelijke vervoersopties in Vlaanderen verschaffen.

Zoals tijdens de interministeriële conferentie Volksgezondheid van 24 juni 2002 is afgesproken, zal het niet-dringend ziekenvervoer verder door de expertencommissie worden behandeld. De leden van deze commissie zijn uit de sector afkomstig. Ze zullen toezien op de uitreiking van kwaliteitscertificaten. Later zullen ze de bevolking hierover een vormige informatie aanbieden.

Beide dossiers draaien in feite om dezelfde kernbegrippen. Responsabilisering is in dit verband bijzonder belangrijk. Veranderingen moeten steeds in samenspraak en in grondig overleg met de sector plaatsvinden. Bovendien zijn de beleidsverantwoordelijken bevoegd voor de erkenningsnormen. Al deze veranderingen moeten met respect voor de eigen wetmatigheden en de specifieke geschiedenis van de betrokken sectoren worden doorgevoerd. De toegankelijkheid van het openbaar vervoer is hiervan een goed voorbeeld. Zeker in verband met deze sector wil ik de waarde van het vrijwilligerswerk niet uit het oog verliezen.

De vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen is meer dan terecht. Het decreet op de basismobiliteit heeft een zekere evolutie in gang gezet.

Vogels

Bovendien worden her en der lokale initiatieven genomen. Een aantal voorbeelddossiers worden momenteel uitgewerkt. Wat de beleidsdomeinen Welzijn en Volksgezondheid betreft, moeten we in de toekomst vooral een vereenvoudiging van de regelgeving nastreven. De bestaande vervoersmodaliteiten moeten optimaal worden benut. Of deze vervoermiddelen door de gehandicaptensector, door een CLB, door de bijzondere jeugdzorg of door de ouderensector worden gefinancierd, zou hierbij geen rol mogen spelen.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. De regelgeving is vaak contraproductief. Ik zou in dit verband zeker nog even naar het Riziv willen verwijzen. Indien de minister dit wil oplossen, zal ze ook op het federale niveau de nodige onderhandelingen moeten aanknopen.

Indien het Riziv personeel subsidieert om bepaalde taken uit te voeren, mag dit personeel geen andere taken uitvoeren. Indien een busje wordt betaald met werkingsmiddelen die achteraf door het Riziv worden terugbetaald, mag dit busje geen ander vervoer verzorgen. Het wegwerken van de schotten zal niet enkel op het Vlaams niveau moeten gebeuren. Dit dossier bevat ook federale componenten.

Voor wie vormt dit een kerntaak ? Mijns inziens betreft het hier een kerntaak van de Vlaamse Gemeenschap. Het gaat hier immers om zaken die heel wat organisatie op bovenlokaal vlak vergen. Het vervoer van personen met een handicap moet niet op gemeentelijk vlak worden geregeld. Dit vervoer is meestal regiogebonden.

Aangezien het hier een kerntaak van de Vlaamse Gemeenschap betreft, moet de Vlaamse Gemeenschap in de nodige subsidies voorzien. Wat de kostprijs voor de gebruikers betreft, moet de Vlaamse Gemeenschap duidelijke regels opstellen. Wat iemand moet bijbetalen, mag niet afhankelijk zijn van de zorggraad.

In dit verband pleit ik voor een verbreding van de discussie. Het onderwijs moet hierbij worden betrokken. Vervoermiddelen die tijdens bepaalde uren minder worden benut, kunnen op die ogenblikken voor ander vervoer worden ingezet. Dit lijkt me niet meer dan redelijk.

Vorige week heb ik een dagverzorgingscentrum bezocht waar het gehandicaptenvervoer met het vervoer van de buitenschoolse kinderopvang wordt gecombineerd. Dergelijke voorbeelden tonen aan dat creatieve oplossingen mogelijk zijn. Deze oplossingen vergen evenwel grote investeringen.

Bovendien zijn de chauffeurs vaak vrijwilligers of gepensioneerden die nog iets mogen bijverdienen. Hoewel ze het vaak anders zouden willen, zijn er een heleboel gepensioneerden die helemaal niets mogen doen. Voor het vervoer van personen met een handicap heeft men vaak evenwel een tweede persoon nodig. We mogen van een chauffeur niet verwachten dat hij helemaal alleen een aantal rolstoelen een busje inrijdt.

Mevrouw de minister, wat het niet-dringend ziekenvervoer betreft, weet ik dat u al initiatieven hebt genomen. Dat het voorstel van resolutie aan bod zal komen, is een goede zaak. Ik zou u evenwel willen aansporen om dit in samenspraak en in grondig overleg met de sector te doen. Momenteel neemt enkel de ambulancesector deel aan deze gesprekken. Er zijn nog heel wat andere actoren bij het ziekenvervoer betrokken. De spoeddiensten van de ziekenhuizen en de ziekenfondsen zouden hierbij moeten worden betrokken. Heel wat ziekenfondsen beschikken tenslotte over een eigen subsidieregeling.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de deelname van de VRT aan het Eurosongfestival voor kinderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de deelname van de VRT aan het Eurosongfestival voor kinderen.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mevrouw de voorzitter, ik zou allereerst willen melden dat ik deze vraag tevens aan minister Van Mechelen, bevoegd voor de VRT, heb gesteld.

Hostekint

Dit jaar viert het Eurosongfestival zijn vijftigste verjaardag. Om dit jubileum de nodige luister bij te zetten, organiseert Eurovisie in november 2003 in Kopenhagen het eerste Eurosongfestival voor kinderen en jongeren. Dit festival is gebaseerd op het Scandinavisch kindersongfestival, een talentenjacht die al een viertal jaren een overdonderend succes kent en enorme kijkcijfers heeft opgeleverd.

De VRT, zoals iedere televisiezender bekommerd om hoge kijkcijfers, heeft hier onmiddellijk enthousiast op gereageerd. Samen met veertien andere nationale zenders, heeft de VRT vorig jaar al besloten om aan dit festival deel te nemen. Momenteel loopt op TV1 en op Canvas een spotje voor de talentenjacht. Een wedstrijd moet mogelijke kandidaten stimuleren om zich in te schrijven.

Het reglement stelt dat de kandidaten tussen 8 en 15 jaar oud moeten zijn. Mijns inziens is er een enorm verschil tussen een kind van 8 jaar en een jongere van 15 jaar. Een kind van 8 jaar lijkt me in ieder geval bijzonder jong. De kandidaten moeten een Nederlands-, Frans- of Duitstalig liedje zingen. Ze mogen geen platencontract hebben en ze mogen nog geen commerciële cd hebben uitgebracht. Bovendien moeten de kinderen hun liedje zelf schrijven of componeren. Dit is een zware opdracht, vergelijkbaar met de opdrachten die aan volwassenen worden gegeven.

Ik ben geen fan van televisieprogramma's als Star Academy of Idool 2003. Uit nieuwsgierigheid heb ik wel al eens een aflevering van Idool 2003 bekeken. Ik heb gemerkt dat de jury van dit programma de kandidaten zeer hard aanpakt. Vaak worden de kandidaten voor een publiek van honderdduizenden kijkers belachelijk gemaakt. Ook Ketnet is van plan om uitgebreid verslag uit te brengen van de audities en van de selectie van de tien finalisten.

In het recente verleden hebben een heleboel kindsterretjes een carrière in de show business of in de filmwereld trachten uit te bouwen. Het spreekt vanzelf dat ze niet allemaal het talent kunnen hebben van Shirley Temple of van Jody Foster, een zeer knappe dame die vloeiend vijf of zes talen spreekt. Dat zijn uitzonderingen.

U herinnert zich vast Sylvie Melody, Sandra Kim en Isabelle A. Zij waren allen kindsterren. Ze hebben gedurende een korte periode succes gekend, maar werden uitgemolken door gewetenloze managers. Ze werden geleefd en bleven berooid achter. Ze hebben weinig overgehouden aan hun suc-

ces en platenverkoop. Ze zijn nu op zoek naar een tweede carrière.

Tal van gerenommeerde psychologen en kinderpsychologen wijzen op de schadelijke gevolgen van deelname aan dergelijke competities. Ze halen voldoende argumenten aan om te staven dat kinderen er niet tegen opgewassen zijn. Wat geldt voor volwassenen, geldt in sterkere mate voor kinderen.

Net als iedereen, kunnen kinderen moeilijk tegen hun verlies. Ze winnen graag. Dat is een menselijk trekje. Bij de preselecties van het Eurosongfestival voor kinderen zullen er zeker veel verliezers zijn. De directe omgeving wordt heel sterk betrokken bij dergelijke competities. Het gaat daarbij in de eerste plaats over de ouders en het staat vast dat zij evenmin zijn opgewassen tegen hun verlies. Dat heeft tot gevolg dat ze weinig steun kunnen bieden aan hun kinderen die aan zo'n zware competitie deelnemen.

De VRT is zich kennelijk heel goed bewust van de mogelijke gevaren voor de kinderen en wil zich er tegen wapenen. Zo denkt de openbare omroep eraan om zowel het management als de boekingen als de platencontracten van de deelnemers in eigen handen te houden. Naast de zakelijke verbintenissen, garandeert de VRT ook professionele begeleiding.

Mevrouw de minister, ik wil u graag een paar vragen stellen in uw hoedanigheid van minister van Gelijke Kansen. Ik weet niet of u nog iets kunt doen tegen de uitzending, want de bal is reeds aan het rollen. Ik vond het in elk geval nodig om te protesteren tegen de gang van zaken en ik hoop dat u dezelfde mening bent toegedaan en protesteert bij de openbare omroep, zelfs al is het maar op een symbolische manier.

Was u op de hoogte van de deelname van de VRT aan het eerste Eurosongfestival voor kinderen ?

Kunt u zich vinden in de deelname van de openbare omroep aan zo'n megamanifestatie ? De uitzending zal in het hele land worden uitgezonden. De kijkcijfers kunnen dus makkelijk oplopen tot 3 miljoen voor de preselecties en zelfs tot 300 miljoen bij het echte Eurosongfestival voor kinderen.

Vindt u de deelname van de VRT in overeenstemming met een aantal internationale bepalingen ? Ik denk met name aan het VN-verdrag over de Rechten van het Kind. Als u van mening bent dat de deelname niet in overeenstemming is met de bepalingen, zult u dan stappen ondernemen, overleg

Hostekint

plegen met de openbare omroep en zonodig bijkomende garanties eisen voor de kinderen ? Ik dring daar alvast op aan.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik ben blij dat de heer Hostekint deze vraag stelt. Ik had dezelfde vraag immers willen stellen aan minister Van Mechelen, maar ben uiteindelijk bij u terechtgekomen. Dat is waarschijnlijk terecht, want u bent immers bevoegd voor Gelijke Kansen, maar ook voor Welzijn.

Ook ik ben heel ongelukkig met het inrichten van Eurosong for children, wetende wat de psychologische en sociale gevolgen kunnen zijn op heel jonge leeftijd. Het verbaast me vooral omdat de organisatoren van het Eurosongfestival enkele jaren geleden hebben beslist om de leeftijdslimiet op 15 jaar vast te leggen om te vermijden dat hele kleine kinderen zouden meedoen.

De VRT dekt zich juridisch op een correcte wijze in. De zender is zich ook bewust van het gevaar dat aan het festival vasthangt, maar ook van de succesformule. Iedereen weet dat de drie B's, baby's, beestjes of borsten, succes garanderen. Ik vrees dat de VRT een beetje zijn laars lapt aan het psychologisch aspect omwille van deze bingo-formule. Wat me ook verbaast, is dat ook de Scandinavische landen deelnemen.

Zo'n competitie is niet alleen voor kinderen, maar ook voor hun ouders een serieuze uitdaging. Welke ouders gaan immers in op zo'n uitdaging ? In de meeste gevallen gaat het om ouders die willen dat hun kind een vedette wordt, maar niet beseffen wat de gevolgen kunnen zijn. Bekend zijn, betekent in veel gevallen door een hel gaan – ik kan ervan meespreken. Daarnaast is er een tweede groep ouders die bezwijkt onder de druk van hun kind. Ik herinner me dat de ouders van Isabelle A indertijd een contract hebben ondertekend, omdat Isabelle wekenlang ongelukkig, huilend en bokkig rondliep. Haar ouders hebben dan maar toegegeven, ook al waren ze in eerste instantie geen voorstanders.

De VRT zal de commerciële zaken regelen. Als liberaal heb ik daar vragen bij. Uiteindelijk moet toch worden gepasseerd langs een platenfirma, dat kan niet anders. De VRT beschikt immers niet over de nodige faciliteiten. De zaak zal automatisch worden gecommmercialiseerd, dat kan niemand te-

genhouden. Ik weet evenmin hoe lang het contract tussen de zender en het kind zou duren, maar een contract kan geen jaren worden opgelegd. Ik heb dus veel twijfels over deze formule.

Mevrouw de minister, de verliezers zullen ontgoocheld uit de strijd komen, maar ook de overwinnaar gaat een hel van een leven tegemoet de komende 10 jaar.

Hebt u enig zicht op de psychologische en maatschappelijke gevolgen voor de deelnemende kinderen ? Ik heb trouwens al een paar kinderen aan mijn deur gehad die willen deelnemen, maar niet weten waar ze moeten zijn. Zowel op Ketnet als op de website van Ketnet zijn nu immers trailers te zien, dag en nacht. Zelfs mijn eigen dochter die zoiets feitelijke helemaal niet ambieert, is er ook mee bezig en ze is pas 10 jaar oud ! Een ander kindje uit haar school dat mij kwam interviewen, vertelde mij dat ze een bekend kindje wou worden. Ik vind dat erg.

De VRT heeft als een buffer ingelast dat het kind zelf de tekst en de muziek moet schrijven, maar wie houdt de ouders of grootouders tegen om iets te schrijven en op naam te zetten van de kinderen of om het nodige te kopen bij bijvoorbeeld Miguel Wiels ? Niemand heeft controle over die zaken. Er wordt alleen afstand gedaan van de Sabam-rechten.

Bent u bereid om de Belgische deelname af te raden aan de VRT of om te vragen of het programma in een andere vorm dan in een competitievorm kan doorgaan ?

Ik heb nog een laatste vraag. Bent u het eens met de stelling dat de commercialisering van dergelijke evenementen ernstige gevolgen voor de jeugdige deelnemers kan hebben ?

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mevrouw de voorzitter, de uiteenzetting van de vorige sprekers doet me onwillekeurig denken aan een mooi liedje van wijlen Louis Neefs over Annelies, een meisje uit Sas-van-Gent in Zeeland.

Dit getalenteerde meisje trekt naar Amsterdam om carrière te maken. Aangezien dit niet wil lukken, zit ze maar een beetje te verkommeren op haar kamertje. Eigenlijk zou ze graag naar huis terugkeren. Haar moeder zegt haar evenwel 'Ben je mal, meid ? Zo gaat het immers altijd. Je komt er wel. Je hebt zoveel talent.' Ondertussen heeft haar moeder

Strackx

bij de bakker en bij de slager natuurlijk gezegd dat ze in zalen als Carré zingt en in Amsterdam een mooie carrière heeft uitgebouwd.

Wat ik bedoel, is dat sommige ouders hun kinderen, al dan niet bewust, onder druk zetten om hun eigen dromen waar te maken. Die ouders zouden zich moeten realiseren dat dergelijke kinderen voor de rest van hun leven met faalangst zullen kampen en steeds het gevoel zullen meedragen dat ze niet aan de verwachtingen van hun ouders hebben voldaan.

Ik moet de heer Hostekint overigens gelijk geven. Ik heb me persoonlijk bijzonder geërgerd aan het programma Idool 2003. De kinderen van 15 en 16 jaar die in dit programma voorkomen, bedoelen het goed. Ze zijn allicht een beetje door hun omgeving misleid. Misschien hebben hun ouders hen altijd verteld dat ze goed kunnen zingen. De jury van dit programma vernedert die kinderen evenwel compleet. Ze worden gewoonweg belachelijk gemaakt.

Indien de jury zich enkel zo zou gedragen tegenover mensen van 25 of 26 jaar, zou ik dat nog enigszins kunnen begrijpen. Die kandidaten moeten maar beseffen dat het risico bestaat dat ze tijdens een dergelijke wedstrijd belachelijk worden gemaakt.

Ik ben er evenwel van overtuigd dat kinderen van 15 of 16 jaar de impact van een televisieverschijning niet beseffen. De gevolgen daarvan zijn fenomenaal. Wie een paar minuten op de televisie is geweest, wordt nadien door iedereen herkend.

We mogen dit niet onderschatten. Een paar seconden volstaan al om overal te worden herkend. Ik denk niet dat die kinderen de gevolgen van hun verschijning goed hebben ingeschat. We mogen niet vergeten dat de kinderen die daar op een brutale en een lage manier worden afgemaakt en vernederd de volgende dag weer naar school moeten. Ze moeten zich weer in hun normale omgeving durven te vertonen. Ik heb me hieraan geërgerd.

Mevrouw de minister, wat is uw houding hiertegenover? Kunt u de openbare omroep alsnog afraden om aan dit festival deel te nemen?

Ik zou tevens een open vraag aan alle aanwezigen willen stellen. Kunnen we de Vlaamse kinderrechtencommissaris mobiliseren om in dit verband bepaalde initiatieven te nemen?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, net als elke doorsnee-Vlaming ben ik op de hoogte van de geplande talentenjacht. Ik heb de spotjes op Ketnet gezien. Bovendien is de start van deze wedstrijd op een grootse manier in alle kranten aangekondigd.

De VRT is uiteraard niet verplicht om op voorhand bekend te maken welke programma's zullen worden geprogrammeerd. Ik ben alleszins niet op voorhand op de hoogte gebracht. Pas toen de spotjes voor het eerst werden uitgezonden, ben ik met deze wedstrijd geconfronteerd. Toen bevonden de plannen zich uiteraard al in een vergevorderd stadium.

Ik heb eens nagevraagd of uit voldoende wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat dergelijke evenementen automatisch gevaarlijk zijn voor kinderen. Ik heb vernomen dat er over die vraag verschillende standpunten de ronde doen. Iedereen pleit evenwel voor een goede begeleiding.

Dit geldt overigens ook voor jonge topsporters. Het beste voorbeeld hiervan is Nadia Comaneci. Dat kind heeft gewoonweg geen jeugd gehad. Ze heeft jarenlang haar spieren getraind. Gedurende een paar jaar heeft ze van haar status als kindsterretje kunnen genieten. Daarna is ze echter gewoonweg afgeschreven.

Overal waar de talenten van kinderen op een extreme manier worden geëxploiteerd, dreigt hetzelfde gevaar. De talenten van kinderen mogen natuurlijk wel op een positieve manier worden gestimuleerd en naar de oppervlakte worden gehaald. De vraag is natuurlijk of iemand op een voldoende zorgzame wijze met de eventuele neveneffecten van dergelijke massa-evenementen kan omgaan.

De heer Hostekint heeft daarnet verwezen naar het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind. Volgens de geest van dit verdrag moeten kinderen niet enkel de nodige bescherming krijgen. Ze moeten tevens van een zo groot mogelijke rechtsbescherming kunnen genieten. Deze rechtsbescherming bestaat uit een aantal deelaspecten, vaak 'de drie P's' genoemd. Deze term slaat op 'protection, provision and participation', oftewel 'bescherming, aanbod van diensten en participatie'. Die drie P's moeten met elkaar in balans zijn. Hier gaat het om een confrontatie en een spanning tussen protectie en participatie : kunnen kinderen eraan deelnemen of is het een gevaar voor kinderen?

Vogels

We zouden het VN-verdrag verder kunnen ontleden, en we zouden daar ook enkele kapstukken in kunnen vinden. Zo moet het belang van het kind steeds de eerste overweging zijn. Er moet een bescherming zijn tegen economische uitbuiting, recht op rust en vrije tijd, recht op deelneming aan spel en creatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en recht op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven. Artikel 17 handelt meer in het bijzonder over de belangrijke functie van de massamedia.

Op basis van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind kan wat de VRT doet, niet eenduidig een overtreding worden genoemd. Bovendien zijn veel Scandinavische landen ons hierin voorgegaan. De heer Hostekint heeft enkele van die wedstrijden genoemd. Persoonlijk vind ik bijvoorbeeld Idool 2003 bijzonder verfoeilijk. Het bestaat echter al geruime tijd en er is nooit een veroordeling geweest op grond van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind.

Het zou goed zijn dat het parlement zelf de vraag stelt aan de kinderrechtencommissaris om dit te toetsen, in de Vlaamse context en rekening houdend met het feit dat het georganiseerd wordt door een openbare omroep. Dat is immers op zich een belangrijk element. Zelf ben ik niet in staat dit tegen te houden. De toezichthoudende minister is minister Van Mechelen, en zelfs die kan niets doen.

Wel kan ik een vraag stellen aan de VRT, en dat heb ik naar aanleiding van deze vraag om uitleg dan ook gedaan. Ik heb hen gevraagd in hoeverre ze zorgzaam zijn omgegaan met de kinderrechten. Gisterenmiddag heb ik een antwoord ontvangen, bij monde van de heer Goyvaerts, projectadviseur en gedelegeerd bestuurder. Het vervolg van mijn betoog is een weergave van wat hij heeft geantwoord.

Voor alle duidelijkheid stelt de heer Goyvaerts dat de VRT naar hun mening alleen via de minister van Media op parlementaire vragen moet antwoorden. Hij stuurde dan ook de vraag en het antwoord ter informatie door naar de mediaminister.

Vervolgens vermeldt hij welke afspraken er werden gemaakt. Op maandag 20 januari 2002 heeft de heer De Coninck-De Boeck, uitvoerend producer van TV1/Ketnet een gesprek gehad met de verantwoordelijken van de dienst Kinderarbeid van het ministerie van Arbeid. De dienst waardeerde het VRT-initiatief een vergadering te beleggen. De

producer heeft daar uitdrukkelijk bevestigd dat de VRT-tv de regels inzake kinderarbeid zal respecteren. De dienst Kinderarbeid heeft het initiatief positief onthaald omwille van de goede reputatie van de omroep en omdat Eurosong for Kids het gros van de geplande activiteiten plant tijdens de vakanties en de weekends.

Het schoolleven wordt zo weinig mogelijk belast. De meeste activiteiten spelen zich af tijdens schoolvakanties en weekends. Er komt in elk geval een overleg met de school van de winnaar of winnares die naar Kopenhagen gaat op 15 november. Het is mogelijk dat er een leraar zal meereizen.

Tijdens de paasvakantie organiseert de VRT-tv audities met de beste inzendingen en voor intern gebruik, niet voor uitzending. Er zullen met andere woorden geen pijnlijke afvallers in beeld komen. Geen Idool-formule dus. Die audities zijn nodig om de tien artiesten te selecteren. De programmamakers beschouwen hen alle tien als winnaars. Vervolgens krijgen deze kinderen gespreid over meerdere maanden een professionele opleiding dans, styling en mediaomgang, met de bedoeling het kind maximale kansen te bieden. Dit gebeurt op het ritme van het kind en gespreid over vele weken. Professionals zullen het kind coachen, steeds vertrekend van de eigenheid van het kind, met respect voor de eigen smaak en creativiteit van het kind zelf, en in de eigen landstaal.

De grote voorwaarde voor deelname is het maken van een song. De kinderen schrijven dus zelf tekst en muziek. De VRT-tv wil zeker geen mini-Britney Spears creëren. Tijdens de audities worden kinderen en ouders gescreend, ze zullen beiden informatie krijgen over het verdere verloop. Ze worden grondig voorbereid op de mediabelangstelling. De perscontacten zullen door de programmaverantwoordelijken ook streng in de hand worden gehouden. Contracten met de kinderen en hun ouders worden steeds voorgelegd aan de dienst Kinderarbeid.

Dit is een EBU-project. Er nemen vijftien landen aan deel. Het Scandinavische voorbeeld is goed bestudeerd. De producer was in december 2002 bij de VRT op bezoek en heeft zeer veel bruikbare informatie gegeven over kindvriendelijkheid, bijvoorbeeld inzake repetities, begeleiding, enzovoort.

TV1 en Ketnet organiseren gezamenlijke activiteiten om het groepsgevoel bij de tien geselecteerden aan te wakkeren en niet de concurrentiedrang. Veel kinderen zijn al elke dag met muziek bezig. Het zijn die kinderen die we nu in een professione-

Vogels

le leeromgeving zullen plaatsen. Na de tv-programma's en het songfestival zelf kunnen de kinderen nog steeds terecht bij Ketnet voor nazorg.

Eurosong for Kids sluit aan bij de basiswaarden van TV1 inzake kwaliteit, respect en authenticiteit, maar ook bij die van Ketnet : veilig, onder vrienden, speels, avontuurlijk, echt en fantastisch. Tot daar de toelichting van de projectadviseur en gedelegeerd bestuurder Goyvaerts.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord en voor de inspanning die u hebt gedaan om een antwoord te krijgen van de VRT.

De VRT is een openbare omroep, die dan ook werkt met gemeenschapsgeld. Ik heb veel respect voor de VRT en voor de kwaliteit van hun programma's. Ik ben ook een fan van Canvas, waarvan de programma's telkens weer een verademing zijn. Het verwondert me dan ook dat juist de VRT zo'n competitie inricht.

Een heel bekend kinderpsycholoog zei in De Morgen dat massa's kinderen hieraan ten onder zullen gaan. Er zullen inderdaad veel kinderen bij betrokken zijn. Het is een competitie die vergelijkbaar is met een competitie voor volwassenen. U hebt ook de topsport vermeld. Bijna alle ploegen in het eersteklassevoetbal, zoals Anderlecht en Club Brugge, hebben fulltime psychologen in dienst, precies om de spelers psychologisch te begeleiden. Zij nemen dus ten volle hun verantwoordelijkheid, en dat is ook nodig. Ook in de wielersport gebeurt dat.

Frank Vandenbroucke is in de eerste plaats psychologisch ten onder gegaan aan de topsport.

Het kwaad is natuurlijk al geschied. De machine is op gang gekomen, en het is heel moeilijk om ze nog te stoppen. U hebt uw werk gedaan. De vraag werd ook gesteld aan minister Van Mechelen.

Blijkbaar werd ze geweigerd, en ik heb zelf ook geen antwoord van hem ontvangen. Ik hoop hem volgende week de vraag te kunnen stellen. Als voogdijminister heeft hij wellicht een grotere invloed bij de VRT, en zal hij wat meer impact hebben op die competitie.

Mijn conclusie is dat in deze de commercie primeert, en dat ten koste van kinderen. Het gaat om kinderen van 8 jaar, wat een heel groot verschil uitmaakt met kinderen van 15 jaar. Ik hoop dat minister Van Mechelen meer resultaat bekomt dan u. Dat is misschien naïef, en ik heb dan ook niet de illusie dat het verboden zal worden. Het is trouwens georganiseerd op Europees vlak. Toch hoop ik dat de minister alsnog extra garanties kan afdwingen bij de directie van de VRT voor een psychologische begeleiding van de kinderen tijdens deze zeer zware competitie.

De voorzitter : We zullen namens de commissie Welzijn een verzoek indienen bij het Kinderrechtencommissariaat.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.38 uur.*
